

Ιανουάριος 1941, το «Επαναστατικόν» περιοδικό των συντηρητών τόπου αναγνωρίζει οικανή δύναμη δένει έχει αναγνωρίσει πρόγραμμα του φεστιβάλ αύτου, λέγεται, μάλιστα, ότι δέρθει τος βό καθεστερήθησαν οι έκτασις λώσιος γιατί καί το φεστιβάλ εκπνικτιστράφθησε ως καθυστερήση. Ανεβάρτητα, πάντως, η Δημοσιότητα, εντονά διαδικτυασμένη περίπου πριν την έναρξη των διενδιάλεξεων των «Δημητρών» νότι μηνή έχει καλύπτοφθησει. Δαιτεί το έπιστρημα πρόγραμμα.
Εκτός που κι αν οι αρμόδιοι εντασσούνται από την έδρα τους τών 2300 χρόνων τίς Απόλλωνος ώστε έπαναπούνονται στην άποψη της Ελλάδας, οι αύτοντα διάπολοι πίστε προσχειρήτης δύναμης πορεύονται νά τά περιμένει κανείς...

τέχνη της, άλλο, όπου έχει και πάνα κριτική ή ζωγραφική της Εκείνην διότι το χρώμα κατεύθυνε στο «χρώμα». Στά 1959, για μια έκθεση για την πόλη Αθήνα, μετά τόσο σοχχίν και τόσο Μοδιάνο, ο Δημήτρης Χατζηδάκης έγραψε στήριξη «Καθημερινή!»: Ήταν η ΚΔ, Δημόπουλος - Νάστη ή τριάδη η ψηφερή μια γραφική δύνατος τους χαμηλώδους, τις εύφρατες όρμους, νίες, η διπλοποίησμένα σχηματά συνιχά με περιγράμματα σχνά. Η έκθεση θεωρήθηκε από τις καλύτερες της «αιαίδων».

Άλλες κρίσεις

Χρήστου σημειώσεις
«Μέ τὰ ἔργα τῆς
τοῦ περνάμε σὲ μια
πού βασικά κινεῖται
τῶν ἐμπρειαιονιστών
θύναντων. Οπως είναι
δόλη τὴν καλλιτεχνία
γία τῆς Νάτση κόντη
ἐντύπωση ή αισθητική
ματικών δέξιων. Από
εποίηση παραπομπών

στήν ίδια βασική προβληματική.
Συνεντεύξεις
Κατά καιρούς ή Κλειώ Νάτη
έχει δώσανε σε περιπτώσεις
και μιά σταχυολόγηση έρωτα
αποκρίσεων φωτίζει δρκέατα
προσωπικότητά της, τις λίτισθες
ψειριές της κατ' έργο της. Δίνει
με, λοιπόν ένα δάπναθμο.

συνειδήση που κάφοι τό^{πο} πλάσσει σύ^{γε} μορφές καὶ σύ^{γε} τα. Κατ' οὐνέδην πιτεωθεί^{σε} φράσι· «οὐνά· ών πηγαδίνους καλά·» είναι ἀνύπαρκτη ζήτηνα. Ο καλλιτέχνης ζήτησε στὸν πραγματικό κόσμο, οσα κι οντανίαν κακού, δεν^{το} χειρόπερα, ἀπό^{το} λάττο, καὶ τὸν τὸν κόσμον μπούσει. Το^{το} πρέπη^{το} έργον^{το} έκεντο ὅπ^{το} την^{το} έγκριση^{τη} της «πράττεωσης τέχνης» στὶς πολιτικὲς^{τη} μό^{ντης}, μὲ^ν αυ^τεπέντα νά^λ λογούμενο^{το} τὰ έργα από^{το} τα^π κα^τ μηνύματα πο^{το} δήβει^{το} κα^τ φέρουν^{το}, χωρὶς^{το} νά^λ αντύλαμψει^{το} μαστὶ^{το} οὕτο^{το} κάποι^{το} την^{το} τε^{το} μένη^{τη} θεωταλαγία^{τη} κυρώεται^{το} ηθίων^{τη} και^{το} ωραϊσμάτι. Ε^ι γραφική^{τη} δὲν είναι^{το} πολιτική^{τη}

θάλλοντας άντιστροφά και
όππική γνωνία άπο την
θέλεται τά γεγονότα.
Ποτα ποτα δέν άλλαξε μέσα μα
κάτι καθοριστικό δεν μετα-
θεί στον έξωπερικό κόδωμα
μόδα έξουσιάζει. Προσωπικά
πιεσά ποτε τότε τόν ειδυτό πο-
νά άλλοδει κάτι (τεχνικές
τρόποι έκφρασης της ζωής
κήτης) αν ή άλλαγη αυτή
έρχονται μόνη της. Σαν ωρι-
στη και κορεσμός ού σ' ένα
γούμενο στάδιο, με συνί-
μη άλλαγη στάσης άπει-
στη ζωή και τόν κόδωμο. Γι'
οι άλλαγες μου δεν ήταν
άνταρτηπεικές της πρόση-
νης δουλειές μου, άλλα σ
χειά της, θεωρεύνοντας
διαφορετική στόση.

Ντεντόν έχει θαλλέσει τήν διάσημη τιτλία νά καταδύνεται συνεχών στην σκηνή άπο δημοσιογράφους και φωτογράφους, νά οnlne ουγεντεύεις στην τηλεόραση, νό συγκλονίζετοι άπο έπεισθαι του ιδιωτικού της βίου.

Ετσι το έργο απότελε ενα πορτέρο συναισθηματικής άνασφάλειας πού προκαίδει τραύματα κατ σήν Κάλλας άλλα και σε άνθρωπους του περιβάλλοντός της. Ο κόδαμος τής σκηνής, ή αυμπεριφορά του Ωνόση απέναντι της είναι στοιχεία πού έπιτελουν το δράμα.

Τον ρόλο της Καλλάς Εμπνέουνται ή Τις Σιγίκου που επισκευήθηκε όπως την κριτική για την άποδοσή της. Επανέθετος δηλαδή ο Άλεξις Γκλέζερ που ύποδεύται τον αύγουστο της Μενεγκίνη, που τόσα προσπάθησε για την καριέρα της Ελληνίδας ντίβας. Αντίτια δεν φαίνεται νά έπειτησε ή όποδόστι τού Ονάστι όπό το Άλεξ Μπλάσι. Γενικά τά έργα υπαρχηγώμενοι τον πολύτιμο χαρακτήρα της Καλλάς, δείχνει πόδα την παθιασμένη με την δουλειά της και πόση θελητή διέθετε για νά πετύχει, άλλα κι δύριμο πόσο σκληρή μπορούσε νά γίνει κάποτε. Κι όταν στό τέλος του έργου και της πρόστασής της Η Τις Σιγίκου στοιχαίραι νό μιλάρι, δικούγεται σ' όλα το θέατρο ή ψωμιά της Καλλάς, ή πραγματική, που άποδιθεί άθιβάντες δρίες.

Τὸ Ἑλληνικό θεῖον πρᾶγμα Η ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ Τοῦ Γιώργου Ιωάννου

σπιτή, «Δέν ήμασταν έκει», είπα περίπομπος και το «βαλά στη πόδια. Δέν! Θέλουσα νά διακινώνεω και έκεινες τίς μανιχήσεις. Αύτές ήταν τά μόνο δροσερό καταφύγιά μου, όταν καιγόμουν. Τώρα, όταν θέλων φωτογραφίες ή ταινίες τάτη Ασία ή η Αφρική με τούς πρόσφυγες νά βαθίζουν στις άρκες τών μεγάλων έδεσχίνων δρόμων, κοτάων μέ προσοχή νοι μίλιζαντας πάς κόπου θό δετροπώνω και τόν έαυτό μου.

Ξεκίνημασε λίγο μετά το μεσανύκτια τής έκτης μέρας άφοτοι είχον άρχισει οι θυμβαρδισμοί. Κότι δέν μάς άφηνε νά ήσυχασσουμε σ' έκεινο τό πότι με τις έκυδεσσεις και τό μπαγνάτο. Φορτωθήκαμε μικροπράγματα, πιστεύοντας, τατά άθροισης, πώς δι, τώρα θέλλων, θά γράμμασαν τάν πάρομοις και άλλα. Η γιαγιά μου δύος μαθητένων άπο διάδυμους και προσφυγιές, έθαβε στό κεφάλι τής ένα πλατύ δάκρυ μέ τά πάπλωμα και κουβέρτης. Ήπιαμε τους άνατολικούς δρόμους, πρός τή δύσεις Χαλκιδική. Ήτων θεοσκέτενα κι έριχνε μια κρύα σινανή δροσή. Χωροφύλακες στής γωνιές τών δρόμων μάς ψεύτιζαν «ατό καλό, στό καλό» κι έμεις, για πρώτη φορά συγκινήμενοι, ταύς λέγαμε: «νά φιλάγεστε, παϊδιά, νά προσέρχεστε».

Οταν ἐφέξει, περνούσαμε καταμουσεύμενοι ἀπ' τὸ Σέδες, τὸ πολεμικό δέρροδρόμῳ, πού δώμας μόνο άστροπλάνα δὲν είχε. Και μείς φανταζόμασταν διά τα κατωδικτικά μας είναι ἔτοιμα, με ἀνάμνενές τις μηχανές, νά μάς προστατέψουν. «Θά τά χουν στελεῖ στά μετώπο», είπαμε καὶ στυλώσαμε τὸ καρμή μας. Ουμώθηκαμε, θέσαια, καὶ τάν περίσημο ἔρανον «ὑπέρ της ἀδερφοπλάς», διότι είχαμε δώσει τάσο καὶ τάσο διρφάγα. Ο κόσμος με τό μητρογαλάκια σχημάτισε μιά διάλεικη φάλαγγα, πολὺ κατάληπη για παλαιόλιμα. Εύτυχος, δύο περνούσαμε διτ' αὐτὸν τὸ στόχο, συναγερμός δὲν ἔνιας. Στά χωρὶς Βασιλική, ξακουστή για τοὺς βασιλόφορους κατίκους ήμενοι, οι Επασπόντοι. Είχε πολλή, ἀκόμα καὶ σαχλή, κίνηση στοὺς στενούς δρόμους. Αστοι καὶ ἀστές με γελούσα καρμάματα κυκλαφορούσαν πάνω κάτω. Είχαν τόν δέρπα τῶν ἀνθρώπων, που δεν κινδυνεύουσαν ἀπό θυμαρδίονυος. Στρωθήκαμε στὸ πεζούλι μιὸς σταποθήκη, καὶ φάγαμε φρέσκα ψωμί καὶ τυρί. Πάπιες κολυμπώσαν στὰ ρυάκια. Τις καχεύαμε. Ομως μιὰ φαγούρα μάς έπιασε ὀλούς φανικό. Οι αιτώφειρες είχαν διετὴ πή την ἀπόθηκη καὶ είχαν ἀνεβεῖ ἀπάνω μας. Οι χαρές τῆς Εξοχῆς κιόλας δρόσισαν. Βρήκαμε ἑνα μακρὺ κάρο, ζητούσες δοκιμά, μά το συμφωνήσαμε. Είχαμε κότε λεπτά, πού εύπτυχός δεν τὰ βάζουσα στὴν τραπέζα ἀλλά στὸ στρώμα. Διαφορετικά, θά μάς τὰ είχε φάει κι αυτὰ τὸ μπατσοχαλικό δημόσιο. Μαζί μας ήταν κι ἔνα κορίτσι, πού τέλι γάρει πάνω στὸ ανυπόταξον της δικούς του.

έξαιρεσε για διάφορωστο.
Τώρα τό 'βαλε διάφορές δλοιφές. Γελούσε τρανταχτά για κατθρώμα ωπού. Κι έμειλε σικεφθόμασταν: «Τί πονήρος χωράπα! Στό μεταξύ θυγέτης ένας λαμπέρος ήλιος που μάς ζέσταινε γλυκά μάς αποκοιζίει. Τά βρεμένα ρούχα μας όρχισαν νά θύγαζουν άχαρι. Ο καροταΐερης σιγοτραγούδουσε:

·Ε., ρέ, τι μυστήριο είν' ή Ελλάδα·
δάνοικο ποινεί, φράγκο δε δίνεις...»

Ξαφνικό έκρηξης άπανταές καύστηκαν άπ' τη μεριδή Σαλονίκης. Τό κάρο πήγαινε πρός την άνωτολή, άλλο έμεις κοιτάζω με δέος. Ήταν ούψωθαν κατ' άραιο καπνού στόν όρβη πήραμε νά κλαίμε πικρά. «Βαθύλιώνα, νά Βαθύλιώνα...», ψυχρά γιαγιά μου, δυνακαλώντας ποιός έξειρε πολιορκητική φυλακή Πολλές φορές έχουμε κλιδώψει ώ γαύτη την πόλη. Αργότερα, όταν κυριεψάν σε τρεις μέρες οι Γερμανοί, μάθαμε τή συμφράδιο συναγερμού μέσα στο τούνελ του Ηλεκτρικού, στο Μοναστήρι που είχε μετατραπεί σε καταφύγιο. Σον ήρθαν οι πρωινές έφτασες και ειδίμεις την ειδόποιη, κλαίγαμε τόσο πολύ που μαζεύτηκε μάς κόσμος.

Απ' τή Γαλάτιστα πήραμε μουλδρία καὶ φτάσαμε ἀόρδινος
ἀρεινὸς χωρί. Κάπιναν ήρεμα τὰ τζάκια, μύριζε ἔνδο καὶ κα-
φωνές ζώνι καὶ σκυλιών ἀντηχούσαν. Αλλος κόσμος ἐδώ, καὶ
Κι ὅμως τὸ χωρίο εἶχε τουλάχιστο ἐκατό παλιάρια στὸν πόδιο
«Ηράθινοι οι κακώνες! ήρθαν οι κακώνες», φώναζαν στις πάρτες
μικρά παιδιά καὶ κουβούνταν μετά τὴν κυπρόνη τους.

Η κοινωνική έπιτροπή έπιπλας μέσων ένα δωμάτιο και μάς έμεσα. Δεν ωφελούμε πάρα ένωνθληκαν οι θυμρωτοί από' την παρούσα. Μάλλον όπερει νά χάρηκαν, γιατί έγινε άμεσως άναλβα γράφω τά γράμματα στο νιόπαντρο κοινούκορυ θου σπιτιού, πού άστρωσαν στο μέπαντρο. Ποτέ μου δώρα δε φανταζόμουν, ότι έγραφα στο ώραλο άνθρωπο. Οταν άργετα τον είδα, έμεινα κατάπληκτος. Δελεβεντιά το. Κι δώρας αύτό τα ταύρι, πού γλιτώνεις από' τους τόνι κινδύνους του πολέμου, σφράγησες αντλέως μέσα στο ίδιο το χωράφι. Τό γιατί σφράγησε είναι ένα δάλο θέμα, πού δόλλωστε είναι καινεῖς το μαντεύεις. Δεν υπάρχει τόπος στην έπιαρχια, που νέοι γινούν φοιβερά πρόδημα.

πάντας οι πάντες. Ιώσης ωμάς νά ταν δημίρια.
Ελάχιστοι οι αντέρες στα κρήναι και μάδαλον περιήτηποι. Οοι σικαλοί πολεμάουσαν. Ενας που γύρισε τραυματισμένος, λέγων πάλι εγκέφαλον προσπαθείτε ηπιότερος μόνος του δεζνόντας άναιμεσα στην κάνη και στο ποδόρι του μια κουραμάνγια γάν νά μιλ φαινονται τά λιγνη της πυριτιδών δάντων «Εξ απόφασης» πυροβολισμού. Τά είχε φωνάξει δύ ίδιους ένα βράδιο στό καρφενελιά, δταν μέθυσα. Φωνεται πώς δταν τρελός άπα ζήλεια γιά τη γυναίκα του και δεν μπορούσε ν' αντέξει μαϊράτης.

Ο ἐφίπτος ταχυδρόμου περνώντας δια φόρες τη δούρωση καὶ καλούσθε τὸν κόδιο μὲν την τρομέτα του, μόλις ἐπιστρέψε νά κατηφορίζει τὴν δέναντι πλαγή. Πού καὶ πού ἐφτανει καὶ κανένας φάκελος μὲ πολλές σφραγίδες καὶ τό γνωστά μηνύμα. Μὲ τὰν καρδιά ὀρθασία νά καταλαθινούμε δότ' τὴν ἐκφραστού του ταχυδρόμου, ὃν ὑπήρχε τετούς φάκελος στὴν πλάτη του. Τοὺς φάκελους αὐτούς συνιήσε νά τοὺς δίνει στὸ τέλος. Οσα ἀκούγονται πρώτοι τά ὄνδρατά τους, ἔτρεχαν καὶ ἐπιφύναν τά γράμματα μὲ ίδιωτερη χάρα. Μᾶλις δοῦ πιστία δότ' τὰ γράμματα λιγνάθετο. Τόσο ἀλεπτές χέριο νά στρέβονται καὶ πράσωπα νά χλωμάζουν. Μόδιο δα ταχυδρόμος ἡταν ήρεμος, ὡς τὴν τελευταῖς στιγμῇ, αὐτὸς μονάχα γνώριζε τὴν ἀλήθεια. Οταν ἐδίνε τετού τογράμμα, ἀνθεῖσας μάθεσε στὸ δάλογο του κι ἐφέυρε. Δέν καθονταν νά τὰν κερδούσσον. Κάποτε μὲ γυανικά έψυγε τρέχοντας νά πεσει στὸ ποτό. Τῆς ήρθε μηνύμα ποὺ μύλωσε για δάνωραση τοῦ τρομαπτισμένου ὄντρα της. Αὐτή η καφερή νόμιζε πώς ήδη δάνωραση είναι θάντος. Τράβηξε δι γραμματέας νά τὴν πεισει πώς είναι πράμα καλό. Ποιος ξέρει ποιος διλάτας τὸ εἶχε συντάξει κανέναν καχιλαύδη-λογος Ιωανν. Αναπτάνθε λαζαρίκι κι ἕμεις νέα γράμμα. Ενας γειτόνας μᾶς πληρωφορίσσει πώς εἰχε πέσει μπόμπα στὸ σπίτι. Αὐτό πρέπει νά είχε γίνει την ὥρα ποὺ έμεις λιαζόμασταν καὶ δηνιζόμενα πάνω στὸ κάρο. Νίσσωμες ἐντελώς ξεριζώμενοι. Οι χωρικοί, πού κατέ άθεος περιφρονούσαμε, βρίσκονταν σε πολὺ καλύτερη μορφα δάτο μας.

Πηγαίναμε και μοιζέωμε κάστρα, άπουν θέλαμε. Εμασταν πρόσφυγες - κανένας δέ μάς μιλούσε. Μαζεύαμε ροδικά και λάπατα δρόσερα. Μπούμπουντα άκουγονταν συνέχεια. Ήταν οι κανονιές απ' την Αλβανία, που άποι θυνόδια σε θυνόδια άντηζούνταν. Φθόρουμαν πολύ. Μου λέγανε μιό παροιμιά: «Στά λάπατα κατουρές και θερρείς μπούμπουντα!»

EΝΑ μεσημέρι πήγα μονάχος σ' ένα ξωκλήσι. Μεγάλα δέντρα μέσι στό λιθάνι τό σκέπαζαν. Τό καλοκαΐρι πρέπει νά είλξε σπουδαία σκιά.

Avāmēsa

Βριοκόπασταν στη φουσκωδεντρία. Απειρά ζουκώνια θυσίαν σχεδόν άκιντα στον άρειο. Ενας Θέος έξερε τι θεωρήτική Εγκλωπία τάξειν. Μόλις έσπανες αύτή οι κανονίες σου κόδηνας τά γάντα. Κι όμως οι χωρικοί πιά ηπέρα, πού φτεύενται τό κοκάρι, δεν έδουν καμιά σημασία. Αναίξα την πανιά πόρτα της μικρής έκκλησιάς. Ενα πολύ-χρωμο φίδι πάνω στο πλακόστρωτο πήρε νό φεύγειν. Προτού χασεί στο λερό γύρισε και με κοίταζε, θυγάτινας ήταν ήχο.

Τά ξανωμόμουν μέλι γυναίκα ταραχή όλα αύτά, πηγίσοντας άπαντα γραφείο δόπτημασσων σ' ένα πρακτορείο λαχείν, όπου μού είχαν πει πώς η Τίτουσον έναν μικρό για δάσκαφος δουλεύει τού ποδαρίου. Μόλις με είδαν κοιτάζουν μεταξύ τους και είπαν: «Οχι, θρήνησαν άλλον». Πρέπει να είμαιος για πολὺ μπούφος, δούσμονς καθώς ήμουν σ' όλες έκεινες τις δύνεισοπολήσεις. Πάντας, απόδιδαν έναν ήμουν ποτέ κι ευλόγη γι' αυτό τον Θεό. Στά ήμουν, τώρα, καινένα παναρδίδιο ήταν τα πολύ πιο τεμέντη.

Γύρισα στο πάτη κατασκιμένος. Είχε μαυρίσει ο όυρανός, θυμωμένος απότρεπτανάδαν ένα γύρο. «Τί γίνεται με τὴν ἀνθρώπινη;» μού είπαν. «Ποιοί ἀδόλες;» τους ρώτησα πειραχτικά κι άκινεστα τά παντζώρια νά μη βλέπω τους κερουνούς ικανή την καταιγίδα. «Ποιού αιγαίνητικός μάς έγινες τελευταία, κύριε,» μού είπαν. «Ικαλά θά κάνετε υπό όριξετε μά μαθινέτε πάνω, ἀλλάζετε πάνωκηπιστος ζεῖν έχεις,» πάποντησα.

«Πόσει τρελάθηκε σύτόδος,» είπαν κι ἐψυναν.